

8 maart 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde.

1. De procedure

Naar aanleiding van de melding van seksueel misbruik op 21 januari 2011 heeft de Kanselier van het bisdom Haarlem-Amsterdam, [naam] informatie overgelegd met betrekking tot een klacht over seksueel misbruik door aangeklaagde.

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 22 augustus 2011. Op 23 november 2011 is bij de griffie een verweerschrift van aangeklaagde ingekomen. Op 20 februari 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen en heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur, mevrouw mr. S.S. van Gijn.

Aangeklaagde is eveneens verschenen en heeft ter zitting gereageerd. Dit gebeurde, op verzoek van klaagster, buiten haar aanwezigheid maar wel in aanwezigheid van haar juridisch adviseur. Aangeklaagde was vergezeld van [naam].

2. De klacht

2.1. Klaagster is het vierde kind uit een gezin van acht. In 1965 of 1966 verhuisde het gezin naar [adres] in [plaats] en kort na de verhuizing werd de vader van klaagster opgenomen in het psychiatrisch ziekenhuis te [plaats].

Aangeklaagde was een neef van vader en kwam in [maand] [jaar] naar [plaats] waar hij als kapelaan was benoemd in de parochie [naam] in [straat]. Na de opname van vader kwam aangeklaagde regelmatig 's middags bij hen aan om thee te drinken. Hij maakte daar ook wel eens foto's van haar en de andere kinderen.

Hij nodigde klaagster en haar zusje [naam] en broer [naam] al snel uit om op zaterdagmiddag naar de pastorie te komen, waar hij met enkele andere priesters en een huishoudster woonde. Daar kregen de kinderen frisdrank en mochten ze in het zogenaamde 'pretkamertje' spelen waar een bar was en een biljarttafel stond. Ze hielpen hem met klusjes, zoals brieven vouwen en boodschapjes doen, en aangeklaagde maakte vaak foto's van hen.

Aangeklaagde nam hen ook wel eens mee voor een uitje naar [plaats], waar hij ook foto's van hen maakte.

Aangeklaagde heeft klaagster in de pastorie en bij haar thuis meermalen seksueel misbruikt.

2.2. Het misbruik bestond uit het seksueel betasten van klaagster. Klaagster was tien toen het begon. Dat was in 1966. Aangeklaagde nam haar regelmatig op schoot, klemde haar dan stevig vast en - als er niemand bij was - ging hij met zijn handen onder haar kleren, streek over haar buik tot in haar slip, waarbij hij haar vagina aanraakte. Als hij haar optilde greep hij haar onder haar oksels beet en raakte daarbij haar borstjes aan. Aangeklaagde maakte ook veel foto's van haar, zelfs een keer toen zij lag te slapen. Dat maakte haar angstig.

Klaagster vond het niet prettig als hij zich zo gedroeg maar zij nam het voor lief omdat de gezelligheid zwaarder woog. Zijn gedrag bracht haar ook in verwarring. Aangeklaagde was een man van God en zou toch niet iets doen wat verboden was?

Aangeklaagde noemde haar zijn liefste nichtje en zei dat hij later met haar zou trouwen. Klaagster is daar altijd bang voor geweest, met name toen twee kapelaans uit de pastorie binnen korte tijd achter elkaar in het huwelijk traden en zij begreep dat priesters dus daadwerkelijk konden besluiten te gaan trouwen. Ze bleef er zo lang bang voor dat zij, toen zij op zeventienjarige leeftijd trouwplannen kreeg, met haar vriend naar aangeklaagde is gegaan om hem te zeggen dat ze nu niet meer met hem zou kunnen trouwen.

Het seksueel misbruik is gestopt omdat klaagster niet meer naar de pastorie ging. Dat was in 1973.

2.3. Klaagster heeft in de tijd dat het misbruik plaatsvond niemand daarover verteld. Toen aangeklaagde onverwacht op de crematie van haar vader in [jaar] verscheen, heeft zij geweigerd hem een hand te geven. Omdat zij toen door haar moeder ter verantwoording werd geroepen, heeft zij het haar bij die gelegenheid gezegd.

2.4. De gebeurtenissen hebben het leven van klaagster negatief beïnvloed. Zij heeft er in latere relaties steeds last van gehad. Bepaalde aanrakingen kan zij nog steeds niet velen. Zij heeft er een groot wantrouwen jegens anderen en een gebrek aan zelfvertrouwen aan overgehouden.

2.5. Klaagster wil met haar klacht bereiken dat haar klacht wordt erkend. Zij wil voor zichzelf opkomen voordat het niet meer kan.

3. Het verweer

Aangeklaagde heeft in zijn verweerschrift ontkend dat hij zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik.

Ter zitting heeft hij daaraan toegevoegd dat hij vanuit zijn diepste overtuiging wil zeggen dat hij nooit de bedoeling heeft gehad klaagster of een van haar zusjes te beschadigen; dat hij integendeel altijd het beste met hen voor heeft gehad en dat het verwarrend voor hem is te

ervaren dat zij dat zo anders hebben gevoeld. Hij heeft gezegd dat hij inderdaad met zijn handen onder de kleren van klaagster is geweest. Hij ziet in dat hij haar heeft aangehaald op een manier waarvan hij zegt dat hij het nu absoluut niet meer zou doen, maar hij bestrijdt dat hij daarbij seksuele bedoelingen had. Hij wil graag dat klaagster weet dat hij uit het diepst van zijn hart zijn verontschuldigen wil aanbieden voor het leed dat haar kennelijk door zijn toedoen is aangedaan.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn meer dan veertig jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben voorgedaan. Dat maakt het moeilijk om deze feiten nu nog in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat aangeklaagde in zijn gedrag jegens klaagster meermalen over een grens is gegaan en zich daarmee schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik in de zin van de definitie als bovenomschreven.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop klaagster haar verhaal heeft verteld, maar ook door de oprechte verklaringen van aangeklaagde zelf.

Aangeklaagde heeft ter zitting toegegeven dat hij klaagster in de periode vanaf einde 1966 gedurende een paar jaar meermalen op schoot heeft getrokken en dat hij daarbij wel eens met zijn handen onder haar kleren is geweest. Hij heeft gezegd, dat hij daarbij geen seksuele bedoelingen had, maar dat hij nu wel inziet dat hij dit niet had moeten doen. Zijn nadere verklaring dat hij van klaagster hield en dat hij haar graag aanhaalde maar dat hij zich daarbij niet realiseerde dat zij zijn gedrag als onprettig zou kunnen ervaren en dat hij haar daarmee schade zou kunnen berokkenen, is oprecht overgekomen.

4.4. De Klachtencommissie komt op grond van het vorenstaande tot de conclusie dat er sprake is geweest van seksueel misbruik, meermalen gepleegd. Zij acht onvoldoende aannemelijk geworden dat aangeklaagde de vagina van klaagster heeft betast noch dat het misbruik plaatsvond in de hoge frequentie als door klaagster aangegeven. De inhoud van de door klaagster geproduceerde steunbewijzen geeft de commissie geen aanleiding tot een andere zienswijze.

4.5. Het seksueel misbruik door aangeklaagde met misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie was kwalijk. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas tien jaar oud. Aangeklaagde was voor haar een vertrouwenspersoon.

4.6. Blijkens de verklaring van [naam] van het bisdom heeft de bisschop aangeklaagde reeds in 2010 verboden zijn ambt in het openbaar uit te oefenen, doch de suspensie is tot op heden nog niet bekend gemaakt. Aangeklaagde heeft ter zitting aangegeven dat hij, gelet op

de omstandigheden, vindt dat hij in de toekomst niet meer in diensten kan voorgaan. Hij heeft ter zitting het aangedane leed erkend en oprecht spijt betuigd.

De Klachtencommissie zal derhalve de bisschop adviseren de klacht gegrond te verklaren en de suspensie van aangeklaagde te handhaven.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Haarlem de klacht gegrond te verklaren en de suspensie van aangeklaagde te handhaven.

Dit advies is vastgesteld op 8 maart 2012 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en drs. A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de bisschop van Haarlem en aan klaagster en aangeklaagde verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de bisschop.